

Asia: VN/16199/2020

Lausuntopyyntö Euroopan meri- ja kalatalousrahastolaista

Lausunnonantajan lausunto

1 luku yleiset säännökset

-

2 luku viranomaiset ja muut toimielimet

-

3 luku tuettavat toimenpiteet, tuen myöntämisen edellytykset ja hyväksyttävät kustannukset

-

4 luku tuen hakeminen ja myöntäminen

-

5 luku tuen maksaminen

-

6 luku tuen maksatuksen keskeyttäminen ja takaisinperintä

-

7 luku toimintaohjelman tietojärjestelmä

-

8 luku erinäiset säännökset

-

8 luku voimaantulo ja siirtymäsäännökset

-

Yleisesti hallituksen esitysluonnoksesta

Varsinais-Suomen ELY-keskuksen, Lapin ELY-keskuksen ja Pohjois-Savon ELY-keskuksen kalatalousviranomaiset toteavat yhdessä seuraavaa:

Ehdotus on hyvin valmisteltu ja kattavasti perusteltu. Kaikki kolme kalatalousasioista vastaavaa ELY-keskusta ovat olleet mukana jo valmistelun alkuvaiheesta, ja kiittävät saamastaan mahdollisuudesta tuoda näkemyksiään esille jo valmisteluvaiheessa.

Nyt esitetystä kokonaisuudesta nousee esille neljä keskeistä havaintoa:

1. Lakiehdotuksen 11 §:n (Tuensaajaa koskevat edellytykset) 4 momentissa tuodaan uutena suora linkitys kalastuslain (379/2020) 88 §:n ryhmittelyyn I ja II ryhmän kalastajiin ja kalastajien tukikelpoisuuden sitominen I ryhmään kuulumiseen. Kalatalousviranomaiset haluaa ilmaista huolensa siitä, että nyt esitetyn muotoilun perusteella II ryhmään kuuluvat kalastajat rajautuvat tuen ulkopuolelle.

Nykyinen EMKR-lainsäädäntö on mahdollistanut II ryhmään kuuluvien kalastajien tukikelpoisuuden suunnitelman avulla, mutta kalastuslain mukainen suunnitelma on mahdollista tehdä vain kerran, kalastajan aloittaessa toimintansa kaupallisena kalastajana. Vuosittain suunnitelman avulla tukeen tulee oikeutetuksi useita kalastajia, ja siksi muutos on tämän tuensaajaryhmän näkökulmasta merkittävä.

Myös niiden kalastajille suunnattujen tukien, jotka eivät ole investointitukia (hylje- ja merimetsokorvaus) osalta toivotaan tarkempaa määrittelyä I ryhmään kuulumisen osalta.

2. Edelleen momentissa 4 viitataan arvonlisäveron alarajana nykyiseen 10 000 euroon. Mikäli hallituksen kaavailema alarajan nosto 15 000 euroon toteutuu, kalatalousviranomaiset toivoo kuitenkin tukikelpoisuusehtojen osalta rajan säilyttämistä 10 000 eurossa. Rajan nostaminen 15 000 euroon rajasi vuosittain merkittävän määrän kalastajia tuen ulkopuolelle ja saattaisi muodostua kohtuuttomaksi vaatimukseksi aloittavan kalastajan näkökulmasta.

3. Maksatuksen keskeytystä ja takaisinperintää koskevan säätelyn osalta (24 -26 §) kalatalousviranomaiset toteaa esitetyn ehdotuksen hyväksi. Vaikka kuluvalle ohjelmakaudella yhteistyö välittävien viranomaisten, ELY-keskusten ja KEHA-keskuksen, välillä on toiminut hyvin, pitää kalatalousviranomaiset perusteltuna siirtää erityisesti päätösharkinta tuen maksamisen keskeyttämisestä ja takaisinperinnästä tuen myöntäjälle eli ELY-keskukselle. Tätä puoltaa myös tosiasiallinen menettely takaisinperintäasioissa kuluvalle ohjelmakaudella. Kalatalousviranomaiset näkee kuitenkin hyvin mahdollisena, että takaisinperinnän tekninen toimeenpano sen sijaan voisi olla jatkossakin KEHA-keskuksen tehtävä.

4. Kalatalousviranomaisen pitää lakiin uutena tuotavaa oikaisuvaatimusmenettelyä sekä tuensaajan että tuen myöntäjän näkökulmasta erinomaisena uudistuksena. Oikaisuvaatimusmenettely madaltaa hakijan kynnystä hakea muutosta saamaansa päätökseen, ja mahdollistaa nykyistä hallinto-oikeuden pahasti ruuhkaantunutta käsittelyprosessia huomattavasti nopeamman menettelyn.

Muilta osin kalatalousviranomaisella ei ole huomautettavaa lakiehdotukseen tai sen perusteluihin.

Metsä-Tokila Timo
Varsinais-Suomen ELY-keskus

Kalliokoski Okku
Varsinais-Suomen ELY